

ani v tom ani v onom směru nejsou stěžovatelé v právu. Podle jednacího protokolu, proti němuž nebyl podán odpor a který tedy tvoří podle § 208 čis. 1 a § 215 c. ř. s. plný důkaz o prohlášení stran, uznal právní zastupce žalovaných výslovně částku 339 Kč 50 h, ale žádal podle § 45 c. ř. s. náhradu útrat, protože prý žalovaní nezavinili žalobu. Uznání stalo se bez jakékoliv výhrady. Ostatně odvolání se na předpis § 45 c. ř. s. nejlépe dotvrzuje, že tu skutečné uznání bylo, neboť tento předpis právě uznání předpokládá. Týká-li se uznání jen části žalobního nároku a měl-li by tedy býti vynesena jen částečný rozsudek pro uznání, nemusí ovšem soudce za všech poměrů vyhověti žalobcovu návrhu na vydání takového rozsudku, což jest vidno ze srovnání § 391 prvý odstavec cís., v němž zákon užívá slova »může« s § 395 c. ř. s., v němž užívá slova »musí«. Zákon chtěl tu ponechat soudci volné pole, by podle okolností případu uvážil, zda jest vydání částečného rozsudku vhodným prostředkem pro zjednodušení a pro urychlení řízení, zejména také v tom směru, by žalobce co nejdříve dosáhl o uznané části soudního rozhodnutí pravomoci schopného a vykonatelného (§ 392 c. ř. s.). Ale slovo »může« neznamená, že tu rozhoduje jen dobrá vůle, nebo dokonce libovůle soudcova, nýbrž znamená jen volnou úvahu co do předpokladů částečného rozsudku a znamená, že není bezpodmínečně nutno návrhu vyhověti. Jsou-li tu však všechny zákonné předpoklady, zejména urychlí-li se řízení a dopomůže-li se žalobci v kratší době k vykonatelnému rozhodnutí, jest procesní soud povinen návrhu vyhověti. Tak tomu v tomto případě bylo, neboť o zbytku 500 Kč rozvinul se spor s mnoha důkazy, takže žalobce má na tom zájem, by dosáhl co nejdříve vykonatelného rozsudku aspoň co do uznané části žalobní pohledávky.

Čís. 8737.

Náklad na smuteční šaty jest škodou podle § 1327 obč. zák.

Právoplatným rozhodnutím, že žalobní nárok na náhradu škody (automobilem) jest (určitým dílem) co do důvodu po právu, jest jen vysloveno, že žalobce jest zásadně oprávněn požadovati od žalovaného náhradu škody, nikoliv však že musí dostati (přisouzený díl) ze všech uplatňovaných nároků.

Bylo-li automobilem usmrceno dítě, nelze jeho otci přiznati náhradu za léčení a zotavení jeho manželky, onemocněvší následkem usmrcení děcka, aniž náhradu za její pracovní neschopnost a za ušlý zisk.

(Rozh. ze dne 22. února 1929, Rv II 549/28.)

Žalobce domáhal se na řidiči a na majiteli automobilu náhrady škody, ježto mu bylo usmrceno automobilem dítě. Žalobní nárok byl uznán důvodem právoplatně dvěma třetinami po právu. V dalším řízení o výši žalobního nároku, domáhal se žalobce na žalovaných kromě po-

ložek, jež tu nepřicházejí v úvahu, náhrady za smuteční šaty 569 Kč 96 h, a náhrady lékařských a léčebných výloh manželky, útraty jejího zotavení, náhradu pro neschopnost manželky k práci a ušlého zisku. Procesní soud první stolice nepřiznal žalobci náhradu za smuteční šaty, přiznal mu však nároky na náhradu výloh z onemocnění manželky. Odvolací soud nevyhověl odvolání žalovaných, k odvolání žalobců zrušil napadený rozsudek ohledně náhrady za smuteční šaty a vrátil věc prvnímu soudu, by, vyčkaje pravomoci jednání doplnil a znovu rozhodl. Důvody: Nelze přisvědčiti názoru, že žalobcovou škodou jsou jen pohřební útraty. Škodou jsou nejen vlastní útraty pohřbu a výlohy s tím spojené a přímo způsobené, nýbrž výlohy žalobci úmrtím dítěte způsobené nepřímo, onemocněním jeho manželky následkem usmrcení dítěte, tedy jejího léčení, neschopnosti pracovní a zotavení, to vše jsou útraty podle § 1327 obč. zák. smrti dítěte žalobci vzniklé. Nesprávným jest názor, pokládají-li žalovaní výlohy nemoci manželky, její pracovní neschopnosti a jejího zotavení za zvláštní nárok nepřímý, pro který prý není v § 1327 obč. zák. opory. Zákon praví výslovně v § 1327 obč. zák., že jest nahraditi všecky výdaje (něm. znění »Kosten«), které úmrtím vznikly. A ježto je zjištěno prvním soudem a odvolateli ani nebylo napadeno zjištění, že onemocnění žalobcovy manželky nastalo otřesením nervů, který měl původ svůj v usmrcení jejího dítěte, jsou to výlohy z usmrcení dítěte. Otázka náhrady těchto nákladů byla však již konečně rozhodnuta rozhodnutím o tom, že nárok na všecky tyto výlohy, pokud bude prokázáno, že byly učiněny, žalobci přísluší. Všecky tři stolice rozhodly při řešení otázky o důvodnosti o celém žalobním nároku, že je po právu co do důvodu, tedy také o těchto výlohách, rozsudky všech tří stolic nabyly právní moci a nelze se nyní obíratí opět otázkou, zda přísluší žalobci nárok ten co do důvodu, nýbrž jen jeho výší. Bylo věcí žalovaných, aby v řízení o žalobním nároku co do důvodu neodůvodněnost jednotlivých škod namítati, zejména že je to škoda nepřímo žalobci vzniklá, kterou nejsou povinni hraditi. Vždyť při posuzování nároků z náhrady škody jest rozhodovati o každém z nich zvláště. Mimo to bylo zjištěno a odvolateli není napadeno, že skutečně tato škoda vznikla z usmrcení dítěte. První soud nepřiznal nic za šaty smuteční, protože prý žalobce šaty potřebuje a že si je tedy koupil o něco dříve. Ohledně těchto šatů, nehledíc ani k tomu, že žalobce jest domkář a jako takový sotva má potřebu černých šatů a že není pro tento úsudek ve spisech opory, platí to, co bylo shora řečeno. I tento nárok byl uznán co do důvodu pravoplatně po právu jsoucí, takže první soud neprávem žalobu ohledně tohoto nároku zamítl. Ovšem jest otázkou, zda lze celý náklad na opatření šatů pokládati za škodu, any žalobci šaty zůstaly a může jich používatí dále. První soud ovšem neprovedl důkaz, že náklad ten činí skutečně 569 Kč 96 h, ač žalobce důkazy o tom nabídl.

Nevyhověl rekursu žalovaných do usnesení odvolacího soudu, jímž byl napadený rozsudek z části zrušen, vyhověl však dovolání žalovaných a zamítl žalobu pokud se domáhala náhrady výloh z onemocnění žalobcovy manželky.

D ů v o d y:

Výdaje za smuteční šaty jest považovati za část pohřebních nákladů a jest tedy žalobce podle § 1327 obč. zák. oprávněn žádati přiměřenou náhradu těchto výdajů, jestliže mu skutečně vznikly.

Dovolání nelze odepřítí oprávněnosti, pokud čelí proti tomu, že žalobci byla přiznána náhrada za léčení a zotavení jeho manželky, za její pracovní neschopnost a za ušlý zisk. Sluší předeslati, že jest mylným názor odvolacího soudu, že otázka náhrady všech těchto nákladů byla již a to i nejvyšším soudem s konečnou platností vyřízena rozhodnutím, že žalobní nárok je důvodem po právu. Tímto rozhodnutím bylo jen vysloveno, že je žalobce zásadně oprávněn požadovati od žalovaného náhradu škody dvěma třetinami, nebylo však uznáno, že žalobce musí dostat dvě třetiny všech uplatňovaných nároků. O jednotlivých žalobcových nárocích a o jejich oprávněnosti nebylo tehdy vůbec jednáno a dřívější rozhodnutí se těmito otázkami ani nezabývají, nýbrž jen otázkou zavinění a ručební povinnosti žalované strany. Že dovolací soud ve svém rozhodnutí ze dne 31. srpna 1927, č. j. Rv II 757/26 neprejudikoval přiznání všech uplatňovaných nároků dvěma třetinami, plyne z důvodů tohoto rozhodnutí, kde se praví, že důsledkem spoluzavinění osoby třetí bylo ve smyslu § 2 (4) aut. zák. uznáno jen na dvě třetiny nároků v § 1 aut. zák. uvedených. Bylo proto samostatně v provedeném řízení o výši náhradního nároku rozhodnouti otázku, jakou škodu žalobce utrpěl, která škoda je v příčinné souvislosti se škodnou událostí, ohledně kterých nároků zákon k náhradě zavazuje a v jaké výši tyto nároky jsou opodstatněny. Odvolací soud tedy pochybil, založiv nyní své rozhodnutí také na pravoplatném rozhodnutí o právním důvodu žalobního nároku. Pochybený jest však i názor žalobcův v dovolací odpovědi, že již nelze přihlížeti k námitce žalované strany, že jest považovati jen výlohy pohřební za škodu po rozumu § 1 aut. zák. a § 1327 obč. zák., nikoli však ostatní nároky žalobcovy, jmenovitě výlohy na léčení a na zotavenou manželku žalobce a za její pracovní neschopnost, a že tato námitka v dovolání a nyní v dovolání je nepřípustnou novotou. Žalovaní v žalobní odpovědi výslovně popřeli odůvodněnost nároků v žalobě uvedených a jest tedy úkolem soudů, by zkoumaly, zda jsou tu zákonné předpoklady pro jednotlivé nároky z důvodu náhrady škody čili nic. Ovšem, jest mylným názor žalované strany, že nebylo třeba uplatňovati námitku nedostatku žalobního oprávnění již v první stolici. Námitka tato jest samostatnou obranou, jež jest vyloučena, nebyla-li uplatněna již v první stolici. Ježto žalovaní tuto námitku uplatňují teprve nyní v dovolacím řízení, nebylo k ní vůbec přihlížeti (§ 482, 504 c. ř. s.). Prvý soud se obíral jen otázkou, zda žalobci vznikly tvrzené výlohy a v jaké výši. Odvolací soud zabýval se sice otázkou oprávněnosti žalobcových nároků, avšak dospěl k názoru, že škodou, kterou žalovaná strana podle § 1327 obč. zák. jest povinna žalobci nahraditi, jsou nejen nárok na vlastní útraty pohřbu a na výlohy s tím spojené a přímo způsobené, nýbrž i všechny výlohy žalobci úmrtím dítěte způsobené nepřímo, onemocněním jeho manželky ná-

sledkem usmrcení dítěte, tedy jejího léčení, zotavení a neschopnosti pracovní. Odvolací soud vyvozuje tento svůj právní názor z doslovu § 1327 obč. zák., podle něhož jest prý nahraditi všechny výdaje, které vznikly úmrtím. Tento názor není správný. § 1 zák. ze dne 9. srpna 1908, čís. 162 ř. zák. stanoví, že v případě usmrcení může býti požadována náhrada škody po rozumu § 1327 obč. zák., podle něhož mají v takovémto případě hrazeny býti veškeré útraty a pozůstalým (příbuzným), o kterých usmrcený podle zákona pečoval, vše, čeho pozbyli jeho úmrtím. Jiná náhrada než v § 1327 obč. zák. uvedená pozůstalým nepatří. Z toho plyne, že žalobce má sice nárok na náhradu veškerých útrat, jež byly usmrcením dítěte přímo podmíněny a s ním spojeny, tedy na náhradu útrat pohřbu a útrat s pohřbem spojených, nikoli však na náhradu jiných výdajů, jež usmrcením dítěte nebyly podmíněny ani nevznikly, nýbrž vznikly onemocněním manželky žalobce, kteréžto onemocnění nebylo ani přímo ani nepřímo způsobeno provozem silostroje, nýbrž bylo způsobeno událostí nastavší po úrazu, zprávou o usmrcení dítěte a osobní dispozicí manželky žalobce. Vždyť není sporným, že se silostrojem nepřišla do styku. Náhrady za hoře, zármutek a lítost způsobené usmrcením někoho osobě třetí občanský zákon nezná a nelze tedy žalobci přiznati nárok na náhradu výloh, jež podle skutkového zjištění vznikly tím, že manželka žalobcova jakožto osoba tělesně gracilní a duševně jemně založená z duševní rozčilenosti nad usmrcením dítěte utrpěla nervový šok a onemocněla. Že toto nazírání na věc odpovídá zákonu, plyne z toho, že občanský zákon neposkytuje náhradu za duševní útrapy a za poškození, jež vznikla jen z takovýchto útrap, ani poškozenému samému, tím méně osobě třetí.

Čís. 8738.

Příslušnost podle § 104 j. n.

Podpis objednáciho listu kupitelem znamená, že souhlasí s celým jeho obsahem, tudíž i s doložkou o příslušnosti. Lhostejno, že prý nečetl celý objednáci list.

(Rozh. ze dne 23. února 1929, R I 969/28.)

Žalobu, zadanou na sudiště podle § 104 j. n., soud první stoly k námitce místní nepřislušnosti odmítl. Rekursní soud zamítl námitku místní nepřislušnosti.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Žalobkyně opřela sudiště podle § 104 j. n. o objednáci list, podepsaný žalovaným Juliem F-em, který obsahoval doložku »Splatno a žalovatelnó v Praze«. Prvý soud vyhověl námitce nepřislušnosti, vznesené z důvodu, že doložka nebyla ujednána ústně a žalovaného neváže,